

La millerita de Bellmunt, del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Una sorpresa mineralògica a inicis del segle XX

CARLES CURTO (BARCELONA)

En alguns dels filons de les mines de Bellmunt del Priorat es va trobar, a començaments del segle XX, un mineral metàl·lic, en agulles daurades, que en un principi es va considerar com a pirita acicular, i així ho fa constar Llorenç Tomàs en la seva obra *Els minerals de Catalunya* (1919-20), error que l'autor esmena al final del mateix llibre, en un apartat d'«addicions».

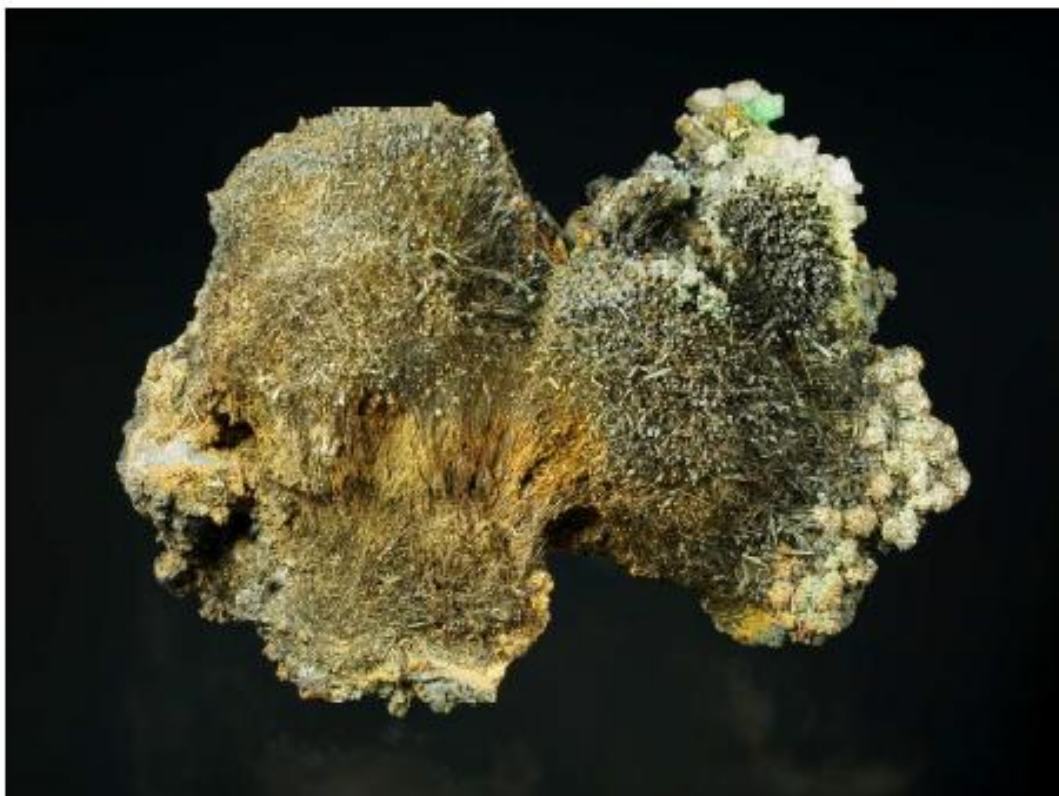
L'exemplar, considerat el millor trobat a la mina "Eugenia" de Bellmunt del Priorat, és molt rica en agregats aciculars irregulars, en matriu y amb cristalls de calcita.

Molts dels cristalls de millerita, de llargada considerable, tenien a la punta petits cristalls de calcopirita d'hàbit pseudotetraèdric. Durant la Guerra Civil Espanyola el Dr. Francisco Pardillo, davant del temor pels repetits bombardejos aeris en el port, proper al Museu, va endur-se a la Universitat alguns dels millors exemplars de la col·lecció, entre ells aquesta millerita, amb la mala fortuna que la famosa bomba caiguda a la Gran Via de la ciutat va tombar dos armaris cantoners que, aguantant-se l'un amb l'altre, no van arribar a caure, tot i que desgraciadament els cristalls de l'exemplar van quedar irremeiablement escapçats.

L'exemplar havia arribat al Museu Martorell amb la donació de Vidal Carreras. La configuració dels cristalls va ser determinada goniomètricament per Vicent Soriano Garcés a començaments de la dècada dels anys 30 del segle XX.

Per saber-ne més (publicacions disponibles a la Biblioteca del Museu):

- **Abella, J.** (1989): "Mines de Catalunya: Bellmunt (Priorat)". *Mineralogistes de Catalunya*. 4(4/5): 98-116.
- **Abella, J.** (2008). *Minerals i mines de la conca de Bellmunt del Priorat*. Grup Mineralògic Català / Fons Mineralògic de Catalunya. 128 p. Sabadell.
- **Abella, J.; Curto, C.; Fabre, J.** (2000): "Bellmunt del Priorat. Un yacimiento histórico en Cataluña". *Bocamina*. 7: 30-63.
- **Bareche, E.** (2005): *Els minerals de Catalunya. Segle XX*. Museu Mollfuleda de Mineralogia / Grup Mineralògic català / Inst. Catalana Hist. Nat. 269 p. Barcelona.
- **Calderón, S.** (1910): *Los minerales de España*. Vol. 1. Junta para la Ampliación de Estudios e Investigaciones Científicas. 416 p. Madrid.
- **Calvo, M.** (2003): *Minas y minerales de España*. Vol. 2. Museo de Ciencias Naturales de Álava / Diputación Foral de Álava. 705 p. Vitoria.
- **Tomás, Ll.** (1910): "Minerals de Catalunya". *But. Inst. Catalana Hist. Nat.* 10(5). 59 p.
- **Viñals, J.** 1980. "La millerita de Bellmunt". *Circular ICMG*. 13: 4-6.
- **Soriano Garcés, V.** s/a. "Mesures cristal·logràfiques de la millerita MGB 3787 efectuades per Vicenç Soriano Garcés, en el Museu de Geologia de Barcelona, a començaments de la dècada dels anys 30 del segle XX" (inèdit). Arxiu històric del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. (Làmines de paper de calc i apunts de laboratori).

MGB 3787. **Millerita**.
Mina "Eugenia" (1a. planta),
Bellmunt, el Priorat, Tarragona.
(Col·lecció Vidal).
14 x 8,5 x 8,5 cm.